

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/149/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200181
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5718200181.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: Ing. P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. C. XXXX/XX, C., proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.638,15 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5Csp/6/2018-61 zo dňa 22.03.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.638,15 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a to titulom vzniknutého bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutého na podklade uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500049603 zo dňa 27.05.2014 (ďalej „zmluva o úvere“). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Martin súdny poplatok vo výške 98,16 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 2 ods. 2, § 6 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. u/ zákona č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov). Žalobcovi voči žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia bližšie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že strany sporu uzatvorili zmluvu o úvere, ktorej charakter posúdil ako spotrebiteľský s poukazom na postavenie zmluvných strán (žalobca vystupoval ako fyzická osoba - spotrebiteľ, o úver nežiadal v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako právnická osoba, ktorá ponúka úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti), ako aj použitú štandardnú formulárovú zmluvu. Po preskúmaní predmetnej zmluvy o úvere súd prvej inštancie konštatoval, že neobsahuje všetky náležitosti, ktoré v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona č. 129/2010“) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať, a to konkrétne údaj o termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z.), ktorý bol až súčasťou oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Toto oznámenie je však jednostranným právnym úkonom veriteľa/žalovaného, s obsahom ktorého sa žalobca oboznámil dodatočne po podpísaní zmluvy o úvere. Za ďalšie súd prvej inštancie vychádzal aj z toho, že súčasťou uzatvorenej zmluvy o úvere je len údaj o počte splátok, nie však údaj o dátume prvej splátky úveru, z ktorého by bolo možné následne odvodiť dátum poslednej splátky úveru a tým aj termín konečnej splatnosti úveru. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. Ako

ďalší dôvod pre vyhovie žalobe okresný súd uviedol to, že v danom prípade zmluvne dohodnutá výška úrokovej sadzby 70,01 % je podstatne vyššia ako odplata v tom čase požadovaná na finančnom trhu (10,71 %). Ako neopodstatnený okresný súd vyhodnotil žalobcom uvádzaný argument, že zmluva o úvere je bezúročná a bezpoplatková aj preto, lebo neobsahuje presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach, samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. V tomto smere poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018. Eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Za nedôvodnú súd prvej inštancie vyhodnotil tiež žalovaným vznesenú námietku premlčania. Uviedol, že v danom prípade začala žalobcovi plynúť subjektívna 2-ročná lehota dňom 02.03.2016, teda dňom nasledujúcim po dátume splatnosti splátky úveru vo výške 80,37 eur, uvedením ktorej došlo k uhradeniu istiny poskytnutého úveru v plnej výške. Žaloba bola podaná dňa 17.01.2018, teda v zákonom stanovenej 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote (§ 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý síce mal v konaní plný úspech, avšak preukázateľne mu v konaní žiadne trovy konania nevznikli, nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nepriznal.

2. Proti uvedenému rozsudku žalovaný podal odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný nesúhlasil so záverom okresného súdu, že zmluva neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti, v dôsledku ktorej skutočnosti má byť poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. V tomto smere poukázal na to, že zmluva o úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah zmluvy tvoria zmluvné dojednania, ktoré sú v zmysle čl. 13 neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ako aj prílohy tvoriace súčasť zmluvy (čl. 7 ods. 7.1 písm. g/ zmluvných dojednaní). Z ustanovenia čl. 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Zmluva o úvere obsahuje určenie termínu konečnej splatnosti viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok jednotlivých mesiacov a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z čl. 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Nesprávne právne posúdenie v otázke ustálenia konečnej splatnosti úveru žalovaný vidí aj v tom, že s uvádzaním alebo neuvádzaním termínu konečnej splatnosti nie je možné v zmysle záverov Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 odvodzovať záver o bezúročnosti úveru. Ako druhý dôvod bezúročnosti úveru súd prvej inštancie uviedol, že zmluva obsahuje odplatu, ktorá je prevyšujúcou obvykle požadovanej v tom čase na finančnom trhu. Aj tento záver je nesprávny, pretože obvyklou odplatom v čase uzavretia zmluvy nebola priemerná úroková sadzba bánk. Zo strany konajúceho súdu ide o nesprávnu interpretáciu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené žalovaný uviedol, že zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. V zákone bolo výslovne určené, že pri porovnávaní sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Porovnávanie s údajmi bánk je samo osebe nesprávne - banka si svoj zisk účtovala v danom období aj za vedenie úverového účtu, spracovanie platieb a podobne. Čiže úrok nebol pre ňu jediný výnos za požičanie peňazí, ale bol tam celý rad ďalších položiek, ktoré musel dlžník zo spotrebiteľského vzťahu platiť. Obvyklá výška odplaty bola 49,67 %, pričom táto nebola podstatne prevýšená. Podstatné prevýšenie je podľa súdnej praxe o viac ako 25, 27 %. V daných súvislostiach na podporu svojej argumentácie žalovaný poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co 1016/2014 zo dňa 30.03.2016. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, resp. tento zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Žalobca v podanom vyjadrení odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Zdôraznil, že zmluva o úvere neobsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti, a to výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Z týchto dôvodov má žalovaný nárok len na výšku úveru, keďže úver je bezúročný a bez

poplatkov. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi nemožno považovať za zmluvu ani súčasť zmluvy, pretože sa jedná o jednostranný podpísaný dokument zo strany veriteľa. Predmetná zmluva nebola dojednaná individuálne, bola predpripravená k jej podpísaniu. V čase uzatvorenia zmluvného vzťahu neboli úrokové miery 70 % pre predmetný úver. Preto je právny úkon neplatný, lebo svojím obsahom, resp. účelom odporuje zákonu, resp. sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Žalobca nesúhlasil s interpretáciou uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 144/2017 zo dňa 22.02.2018. V tejto súvislosti uviedol, že zákonodarca až od 01.05.2018 stanovil, že mesačná splátka v spotrebiteľských zmluvách nemusí byť rozlíšená na výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Takýto výklad na právne vzťahy uzatvorené pred 01.05.2018 je retroaktívny, pričom retroaktivita je zakázaná.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalovaného v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. V prvom rade považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie správne posúdil zmluvný vzťah založený zmluvou o úvere ako spotrebiteľský, pretože bol uzavretý medzi osobou, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala úvery (žalovaný) a fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver mimo rámca akejkoľvek obchodnej či inej podnikateľskej činnosti (žalobca). Žalobca mal v zmysle ustanovení zákona v danom právnom vzťahu postavenie spotrebiteľa a z titulu tohto postavenia požíval zákonom poskytnutú všeobecnú ochranu (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka).

6. Tiež ako správne vyhodnotil súd prvej inštancie, že zmluva o úvere, uzatvorená medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom neobsahovala jednu z obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, a síce termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, následkom čoho je potrebné vzniknutý zmluvný vzťah považovať v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere v ustanovení § 9 ods. 2 taxatívnym spôsobom uvádzal náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere bezvýhradne obsahovať - následkom absencie čo i len jednej v tomto zákonom ustanovení uvedenej náležitosti je bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Jednou z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy bol v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase jej uzatvorenia aj údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Tento údaj aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok, ale spotrebiteľ musí už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (obdobne napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/465/2015 zo dňa 29.01.2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/140/2018 zo dňa 27.06.2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline 11Co/160/2018 zo dňa 31.07.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/1546/2014 zo dňa 22.10.2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19. septembra 2012). Zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu uvedenú obligatórnu náležitosť neobsahovala. Na uvedenom právnom závere nič nemení ani tvrdenie žalovaného produkované v konaní pred súdom prvej inštancie a zopakované v podanom odvolaní o tom, že deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený aj v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi (č. I. 10 spisu). Údaje určujúce základné parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru požadované kogentnými ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch musia byť uvedené v zmluve, a pokiaľ podstatné náležitosti dotknutej zmluvy obsahovalo až neskôr doručené oznámenie veriteľa o schválení úveru, pričom toto nebolo podpísané aj dlžníkom, nejednalo sa o dvojstranný právny úkon a nie je ho možné považovať za súčasť zmluvy uzavretej medzi stranami. Vzniku zmluvy predchádza ponuka, následná akceptácia znamená uzavretie zmluvy. Ak však táto akceptácia obsahuje nové podmienky, treba ju považovať za nový návrh na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka), pretože predstavuje (nový) jednostranný prejav vôle účastníka zmluvy. Odvolací súd teda vyhodnotil oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany žalobcu/dlžníka. Oznámenie

veriteľa obsahovalo dokonca v porovnaní so samotnou zmluvou odlišné údaje týkajúce sa RPMN za úver (70,01 %, resp. 68,95 %).

7. Absencia údaje o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. je sama osebe dôvodom posudzovania zmluvného vzťahu uzatvoreného medzi sporovými stranami ako bezúročného a bezpoplatkového v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., následkom čoho bolo potrebné považovať ostatné odvolacie námietky žalovaného vo vzťahu k nesprávnemu právnemu záveru súdu prvej inštancie o absencii ďalších obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere za bezpredmetné.

8. Na podporu už uvedenej argumentácie odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ide o základné výkladové pravidlo, v zmysle ktorého v prípade, ak vzniknú pochybnosti, bude platiť priaznivejší výklad obsahu zmluvy v prospech spotrebiteľa. Priaznivejším výkladom zmluvy je v tomto prípade to, že termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru je konkrétne vopred pevne stanovený deň, pričom tento nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok. Tento deň nemôže byť ani súčasťou oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, keďže sa jedná o jednostranný právny úkon veriteľa. Spotrebiteľ musí už pri uzavretí zmluvy presne vedieť, teda bez akýchkoľvek matematických operácií, kedy, ktorým konkrétnym dňom je určený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

9. S prihliadnutím na uvedené a ďalej z dôvodu, že odvolací súd nezistil nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti, potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, a to aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania, ktorý plne zodpovedá úspechu žalobcu v spore a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v spojení s § 396 ods. 1 CSP a nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal úspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)